

Forord

I 1993 genoptog en ny redaktion arbejdet med NyS efter en pause på seks år. Første nummer i "den ny tid" blev nummer 18, et temanummer om samtaleanalyse. I de forløbne ti år har redaktionen undergået forandringer med tilgang og afgang, men der har også været en fast kerne af redaktører, som har sikret kontinuiteten i tidsskriftets linje. Vi har skiftet forlag og udkommer nu på forlaget Multivers – men NyS ligner sig selv og er fortsat et forum for formidling af ny forskning i dansk sprog og kommunikation.

Vi kan med stor glæde konstatere at NyS læses og citeres viden om. Tidsskriftets fortsatte eksistens afhænger imidlertid af en forøgelse af antallet af abonnenter. Hvis man er interesseret i at reklamere for NyS, fremsender vi derfor meget gerne informationsmateriale. Alle læsere er desuden meget velkomne til at indsende artikler eller foreslå temanumre.

Dette nummer er helliget sprogtilegnelse. Det begynder med Juni Söderberg Arnfasts artikel om kodeskift som kompetence i tilegnelsen af fremmedsprog. Betegnelsen kodeskift anvendes inden for to relaterede sprogvidenskabelige områder: andetsprogtilegnelsen og tosprogethedsforskningen. Det første område analyserer kodeskift som en kommunikations- eller læringsstrategi, hvorimod den anden anlægger et kompetencesyn på fænomenet. Artiklen sætter sig for at udforske grænsen mellem de to opfattelser og peger på at kodeskift optræder som en kompetence der kan anvendes i selv tidligt learnersprog. Undersøgelsen peger på, at man i sprogundervisningen bør opfatte kodeskift som en stadigt mere sofistikeret sproglig kompetence, som har en positiv og fremmende effekt på indlæringen.

Artiklen *Kontekst og læring – lærer alle dansk på samme måde?* handler ligeledes om andetsprogtilegnelse. Her undersøger Lene Rybner span-

ske danskstuderendes indlæringsmønster. Der benyttes skriftlige eksamensbesvarelser afleveret med et års interval, som analyseres med hensyn til typer og antal af fejl. Den teoretiske baggrund er den danske og den internationale tilegnelsesforsknings diskussion af hvorvidt der findes en universel tilegnelsesrækkefølge. De respektive udviklingsmodeller og sprogsyn gennemgås og sættes i perspektiv af den empiriske undersøgelse, der bl. a. peger på at et stort ordforråd kan være en støttende faktor i tilegnelsen.

Holger Juul og Baldur Sigurðsson har undersøgt den såkaldte 'hypotese om ortografisk dybde', der siger at relationen mellem bogstaver og lyde i et givent sprog påvirker tempoet i skriftsprogstilegnelsen. Undersøgelsen sammenlignede stavetilegnelsen blandt danske og islandske skoleelever på de tidlige skoletrin med fokus på områder hvor dansk og islandsk ligner hinanden. Sammenligningen var interessant fordi dansk er en 'dybere' (mere uregelmæssig) ortografi end islandsk. I artiklen *Ortografien som handicap? Stavetilegnelse i Rødovre og Reykjavik* fremlægges undersøgelsens resultater, og det diskuteres kort hvad de skrivepædagogiske konsekvenser af undersøgelsen kunne være.

Artiklen *Læseindlæring og læsetilegnelse* af Kjeld Kjertmann forholder sig ligeledes til skriftsprogsindlæring. Det er en engageret teoretisk diskussion af den for vores kultur karakteristiske grundantagelse at skriftsproget bør indlæres i skolen. Artiklen går i rette med den læsesprogforskning der baserer sig på antagelsen om at formaliseret læseundervisning er en forudsætning for tilegnelsen af et skriftsprog og dermed overser fx den etnografiske læseforsknings resultater. Forfatteren præsenterer således en alternativ forståelse af skriftsprogstilegnelse – en forståelse der lægger sig tæt op ad forskningen i barnets (tale)sprogstilegnelse. Også denne artikel uddrager undervisningsmæssige konsekvenser af den fremførte argumentation.

Nummeret afsluttes med en anmeldelse som også ligger inden for temaet, nemlig Peer Mylovs grundige anmeldelse af Bettina Perregaards bog, *Forskning og undervisning i skriftsprog*.

God læselyst!

NyS-redaktionen